

Реферат на тему: "Великий байкар Леонід Глібов"

Леонід Глібов

ВЕЛИКИЙ БАЙКАР Леонід Глібов

Леонід Іванович Глібов народився 4 березня (21 лютого) 1827 р. в с. Веселий Поділ на Полтавщині. Батько майбутнього письменника був управителем маєтків поміщиків Родзянків у с. Веселий Поділ, а згодом — у с. Горби.

Родзянки видавали себе за прихильників мистецтва, вони всерйоз вважали літературою власні порнографічні вірші, а розпусту прикривали увагою до домашнього театру. Недаремно Пушкін називав одного з Родзянків "наперсником Феба иль Приапа"? а Шевченко — "грязным стихоплетом" та "отвратительным старикашкой". Родзянки в своєму "чересчур затейливом саду" шмагали кріпаків таким же робом, як і необізнані з музами сусіди в традиційних конюшнях.

Глібов змалку надивився на поміщицьку жорстокість і людські бідування. Чи не тому, за свідченням сучасників, першим, ще дитячим його твором була сатира на одного з місцевих поміщиків.

Початкову освіту Глібов здобув дома, а пізніше, з 1840 р., вчився в Полтавській гімназії, де дитячий ще інтерес до літератури зміцнів і поглибився після знайомства з творами видатних російських і українських письменників. Уже в перших класах гімназії він починає писати вірші російською мовою: його перша відома нам поезія "Сон" датована 1841 р. Частина написаних у гімназії поезій була надрукована 1847 р. в Полтаві окремою книжкою "Стихотворения Леонида Глебова". Замість очікуваних лаврів, перша книжка принесла авторові лише неприємності — інспектор гімназії зробив Глібову належне "внушение" та пригрозив карцером. Однак Глібов і далі продовжував писати вірші, а знайомство з О. Афанасьєвим-Чужбинським привернуло особливу увагу молодого поета до творчості Шевченка й Гребінки, яких Чужбинський знав особисто.

Важка хвороба змусила Глібова 1847 р. перервати навчання й повернутися додому. Після невдалої спроби вступити на медичний факультет Київського університету він 1849 р. вступає до Ніжинського ліцею князя Безбородька. В ліцеї, утвореному на базі гімназії вищих наук, склалася міцна літературна традиція — його вихованцями були М. Гоголь, Є. Гребінка, А. Мокрицький та інші діячі культури й літератури, імена яких на той час були вже широко відомі.

Нехтуючи заборонами й переслідуваннями, ліцеїсти захоплювалися читанням прогресивної періодики й пробували писати самі. Байки Глібова, написані ним у Ніжині, здобули визнання товаришів і навіть деяких викладачів; зокрема професор теорії та історії літератури М. Тулов вважав, що "байки Л. І. Глібова у показі побутового життя українців — цілком самостійна й дуже цінна праця і є великим внеском у

літературу". Ці байки разом з віршами та етнографічними записами друкувалися в 1853-1861 рр. у додатках до "Черниговских губернских ведомостей".

Після закінчення 1855 р. ліцею Глібова було призначено вчителем історії й географії в Чорному Осколі на Поділлі (1856). Письменницький авторитет Глібова на той час настільки зріс, що вже наступного року збірку його байок збиралися видавати в Чернігові й навіть Петербурзі.

Педагогічну й літературну працю Глібов поєднує з культурно-просвітительською діяльністю, бере участь у гуртку місцевої інтелігенції, організовує літературні вечори та вистави, навіть сам пише п'єси "До мирового" й "Хуторяночка". Особливо зблизився Глібов з землевольцем І. О. Андрущенко, який був зв'язаний не тільки з організаціями "Землі і волі" в Москві та Петербурзі, а й з О. Герценом, одержував з закордону і поширював політичну літературу, зокрема "Колокол", "Полярную звезду" та інші заборонені видання.

Певне послаблення реакції в кінці 50-х і на початку 60-х років ознаменувалося організацією недільних шкіл для народу, виданням книжок, виходом нових журналів. Глібов брав безпосередню участь у роботі місцевої недільної школи, відкритої при гімназії. Саме в цій школі вчився і зберіг теплі спомины про свого вихователя батько Лесі Українки.

Свої байки та вірші Глібов друкував у журналі "Основа", що з 1861 р. виходив у Петербурзі. В середині 1861 р. він почав видавати тижневик "Черниговский листок" (російською й українською мовами), що мав виразний літературний ухил і виходив за своїм значенням за межі місцевого органу, особливо після припинення 1862 р. видання "Основи". Значну частину статей для "Черниговского листка" писав сам Глібов, публікуючи їх під кількома псевдонімами.

1863 р. у Києві в серії "Для народного читання" вийшла перша збірка байок Глібова. З'явившись у час сумнозвісного валуєвського указу, яким заборонялося видавати книги українською мовою, вона відразу була заборонена для народних шкіл, а частина тиражу знищена.

У липні 1863 р. заарештували І. Андрущенка. Серед його паперів було знайдено листи Глібова. Становище ускладнилося ще й тим, що І. Андрущенко передав з тюрми "на волю" Л. Глібову конфіденціальні листи, які той мав переслати в московську та петербурзьку організації "Землі і волі". Ці компрометуючі Глібова послання "державного злочинця" потрапили в слідчу комісію. Хоч обшук на квартирі письменника був безрезультатним, у серпні 1863 р. заборонили "Черниговский листок" та встановили поліцейний нагляд за Глібовим, а згодом, з 1 жовтня, розпорядженням міністра освіти його звільнили з посади вчителя. Віднині все листування Глібова пильно переглядав місцевий поліцеймейстер.

Позбавлений роботи, Глібов 30 жовтня 1863 р. виїхав у Ніжин до батьків дружини, де й поневірявся без певних занять. Тільки через два роки він зміг повернутися до Чернігова на посаду переписувача губернського статистичного комітету. Наприкінці 1867 р. Глібову вдається влаштуватися завідувачим чернігівською земською друкарнею.

На цій посаді йому судилося пробути до кінця свого життя.

10 листопада (29 жовтня) 1893 р. Глібова не стало.

Чернігів урочисто поховав свого великого громадянина. На пам'ятнику поетові, спорудженому на кошти громадськості, було викарбовано слова В.Самійленка, написані в день смерті Глібова.